

För det nya året. Tröst i alla bekymmer

Uppb. 5: 1-6

Och jag såg i högra handen på den, som satt på tronen, en bok, skriven innan och utan, förseglad med sju insegel. Och jag såg en stark ängel, som utropade med hög röst: Vem är värdig att upplåta boken och bryta hennes insegel? Och ingen i himmelen eller på jorden eller under jorden förmådde upplåta boken eller se därin. Och jag grät mycket däröver, att ingen befanns värdig att upplåta boken eller se därin. Och en av de äldste sade till mig: Gråt icke. Se, lejonet av Judas stam, Davids telning, har övervunnit, så att han kan upplåta boken och bryta hennes sju insegel. Och jag såg, och se, mellan tronen och de fyra djuren och de äldste ett Lamm stående, likasom slaktat, och det hade sju horn och sju ögon, vilka äro Guds sju Andar, som äro utsända över hela jorden.

Så övermåttan stark, väldig och härlig är den tröst, som ligger i dessa ord, att om vi blott finge ögonen öppnade att se den och kunde i en vaken tro hålla den för verklig sanning, så skulle vi väl en gång för alla kasta alla våra bekymmer ifrån oss och säga: Nu vill jag icke mer. Nu får Gud göra med mig alldeles vad han vill; ja, nu få alla onda andar och onda människor gärna göra med mig vad de förmå, jag fruktar nu ingenting. Ty låtom oss litet betrakta blott två eller tre punkter av de anförda bibelorden. Johannes ser och hör något i himmelen. Vad ser han? Han ser en bok uti hans högra hand, som sitter på tronen! Och vad innehåller denna bok? Hon innehåller, såsom den första rösten ur den öppnade himmelen sade, vad som skall ske härefter (kap. 4: 1). Detsamma finna vi ock av de följande kapitlen, då inseglen på boken brytas.

Märk nu, vad hela synen betecknat. Boken innehåller »vad som skall ske härefter» — vad som skall ske med hela världen och i synnerhet med Guds folk på jorden. Att en sådan bok vilar i hans högra hand, som sitter på tronen, det betyder icke blott, att Gud på det noggrannaste känner allt, som skall hända oss, såsom det, vilket är skrivet i en bok, alltid ligger för ögonen, utan då boken just är i hans högra hand, den verkande handen, så är därmed betecknat, först att den store allsmäktige Guden leder och regerar allting; och för det andra, att han bär en sådan noggrann omsorg om vad som skall hända oss, att han har det uppskrivet i en bok; ty vi veta, att bokföring över vad som göres antyder den noggrannaste omsorg därom, och allra mest då, när herren i huset behåller boken för sig, så att ingen annan ens får öppna eller läsa den. Sådan är andemeningen av denna syn.

Men nu: är det icke just vad som skall ske härefter, som utgör föremålet för alla våra bekymmer? Våra hjärtan äro vanligen fulla av oro och tankar på vad som skall hända oss; även den, som är lycklig att icke täras av världens sorg, som åstadkommer döden, utan har blivit en troende kristen, har likväl då en ny värld av bekymmer för mångahanda viktigare föremål: här vår egen själ, våra synder, frestelser, strider och faror för fall och avvikelser; där våra anhörigas och andra människors själar, och huru det skall gå med dem; här kyrkans framtid, eller vad som skall ske i samhället; där en mängd småsaker, som dock ofta på det bittraste oro oss — ty utom det att kristna hava kärlekens omsorg, att allt måtte gå väl, och en upplystare blick på vikten av sådant, som andra anse för ett intet, så äro de ock alltid en skottavla för alla djävulens glödande pilar, denne orolige fiende, vilken med frestelser, anfäktningar och alla möjliga falska ingivelser söker störa vår frid, så att Guds barn ofta hava ro varken dag eller natt. Varvid skola de då trygga sig? På vad skall jag luta mitt trötta huvud? O, att det vore mig givet att se vad som ligger häri!

Allt, som kan möta oss, är skrivet i en bok, som vilar i hans högra hand, som sitter på tronen. Såsom ock profeten David redan såg det och till sitt hjärtas tröst sjöng: » I din bok voro alla mina levnadsdagar uppskrivna, innan ännu en av dem var kommen» (Ps. 139: 16). Vi hava ännu en trofast Fader i himmelen, vilken med sådan huld omsorg vårdar sig om allt, som rör oss, att han har det uppskrivet i en bok, som han själv håller i sin högra hand. O, om vi kunde tro och se en sådan Guds huldhet och omsorg om oss, tror du icke, att vi då skulle hava en salig ro och vila för våra arma hjärtan och en hög frid och tröst för alla kommande dagar?

Men här kommer nu hedningen i vårt bröst, vårt otrogna, mörka hjärta och förnuft, och säger: Ja, de stora världshändelserna, eller det, som skall vederfaras hela kyrkan, det har Gud skrivit i sin bok, det vilar i hans hand, som sitter på tronen; men icke det, som rör sådana små och enskilda varelser, som mig. — Ja, visst tyckes det vara för mycket, visst är det för vårt förstånd alldeles obegripligt, om vi skulle säga, att han ock har i sin bok skrivit allt, som skall ske dig och mig; men vad skall man nu göra, om samme store Herre, som sitter

på tronen, själv säger, att han räcker till, icke blott för varje enskild människa och hennes minsta angelägenheter, utan till och med för varje fågel på jorden? Vad skola vi göra av denne Herren?

Å ena sidan säger vårt förnuft: Det är alldeles orimligt, omöjligt; och å andra sidan står till och med hela den synliga skapelsen, full med oräkneliga vittnen emot oss, och säger med tusen röster: Se, vad Gud har gjort! Se, vilka storverk, och se, vilka småting samme Herre Gud har själv gjort! Och dit han en gång har gjort alla dessa småting, så har han väl lika lätt för att se dem och för att sköta dem. O, om vi kunde vakna ur vårt ömkliga otrosmörker! Vi gå mitt i den oändliga rikedom på Guds makts och härlighets vittnen och se dock intet.

Låt oss begynna bedja för våra ömkliga hjärtan! Du vill väl icke alldeles bortkasta Herren Kristus och uppenbart göra honom till ljugare; men det är han själv, som säger: »Såjas icke två sparvar för en skärv? Och icke en av dem faller till jorden eder Fader förutan. I ären värda mer än många sparvar. (Matt. 10: 29-31). Man borde gärna gå på sina knän till Rom eller Jerusalem, för att få ett sådant ord Herren Kristus! Ja, han säger till och med något, som är ännu mer. Han säger: »På eder äro till och med alla huvudhåren räknade». (v. 30). »Icke ett hår på edert huvud skall gå förlorat» (Luk. 21:18). Vad kan väl vara mindre betydande än ett hårstrå? Och nu säger den trogne Herren Kristus, som omöjligt kan ljuga, att han har en så noggrann omsorg om allt, som rör oss, att också alla våra huvudhår äro räknade.

Betänk, vad ett sådant talesätt uttrycker. Här hava vi ju intet annat råd, än att antingen vakna över att Gud är mycket större, än alla våra tankar, att han är oss obegriplig i sin makt och omsorg om oss, och att vi äro små, blinda varelser, när det gäller att fatta Gud — antingen skola vi vakna och se detta, eller ock skola vi helt bortkasta Kristus, såsom en ljugare, och bort-kasta allt Guds ord — ja, icke ens detta är nog, utan vi måste ock vara sådana dårar, som icke ens se vad hela den synliga skapelsen visar, huru Gud är mäktig att sörja för sina minsta skapade varelser; vi måste vara sådana dårar, om vilka David säger: »Dåren säger i sitt hjärta: det finns ingen Guds (Ps. 14:1).

Nu, detta, är väl barnsaker att tala om för kristna, som tro tusen gånger större ting, tro, att Gud till och med blivit en människa för vår skull, blivit vår broder och vårt offerlamm; men det går så underligt och galet omkring i våra tankar, att då vi med största andakt och glädje firat jul och påsk, så kan det strax därefter fattas oss tro på de första bokstäverna av Guds kunskap. Vi tro så mycket vi vilja, blott ingen prövning möter oss; men så snart något rätt bekymrande inträffar, då är det, som om ingen Gud vore till.

Det är därför vi böra på allvar göra oss reda för vad vi verkligen tro om Gud, om vi tro, att han ännu lever ibland oss och att han är, såsom han i ordet beskrives, och om han är det i alla stunder och tider, även då det blir rätt kolsvart för våra ögon; så att vi då kunna stilla vårt hjärta för honom och säga: Ännu, o Gud, är du lika nära och en lika oändlig kärlek, trohet och makt, som det och det året, då jag smakade och såg, huru ljuvlig du var, så att jag blott ville försmälta därav. Ju mer bittert och mörkt du nu gör det för mig, desto större är den nåd och glädje, du därmed tillreder åt mig. Se, det är till en sådan Guds kännedom vi böra komma. Då hava vi en hög, väldig tröst i alla möjliga bekymmer, en salig ro i de bittraste tider.

Men här möter oss en mer upplyst anmärkning, som säger: »Det är sant, allt, som händer oss, är oss tillsänt av den trofaste Guden, men blott så länge det icke rör vad som beror av människans egen frihet. Om jag själv genom min egenvilja och andra syndige bevekelse fört mig i olycka, så får jag skylla mig själv och icke trösta mig med Guds förande.» Svar: Detta är i sig självt riktigt, men blir ofta orätt taget.

Sant är det, att Gud har lämnat oss en viss betänklig frihet, varigenom vi kunna göra oss för tid och evighet olyckliga, nämligen när vi fortfarande och uppsåtligt emotstå hans Ande; men har äro således tvenne ting att märka: det första, att om du ock genom synd och dårskap bragt dig i olycka, men likväl nu kommit till ånger och en lydaktig ande, så att du vill hädanefter följa Herrens råd, så är Guds nåd och faderliga huldhet så stor, att han skall vända allt ditt onda till godo, alla din galenskaps följder till din tjänst; ty »för dem, som älska Gud, samverkar allting till det bästa» (Rom. 8), ty Gud vredgas icke evinnerligen och träter icke till evig tid. Han är en nådefull Gud och Fader, så att, fastän man länge trotsat honom, men blott en gång bättrar sig, han sedan är oss lika huld, som om vi aldrig hade syndat.

Det var genom stor egenvilja Israel fick konung.; men Herren övergav dem ändå icke, utan gjorde dem lika mycket gott sedan, fastän de måste lida mer. Paulus hade i sin otro varit en Kristi fiende och förföljare, men Kristus gjorde honom dock till den största apostel och gjorde till och med av själva den stora synden tvenne goda ting, nämligen dels ett mäktigt medel att förkrossa aposteln själv (1 Kor. 15: 9), och dels ett mäktigt medel att trösta andra (1 Tim. 1: 13, 16). Här se vi vad som nyss sades, att Gud kan ock vända våra största fel och dårskaper till vår tjänst, när vi blott en gång komma till bättring. Ja, Luther anmärker, att Herren Gud också måste med sina heliga öva samma godhet vid deras felsteg; de förträffliga orden lyda sålunda: »Det är

Guds verk och konst, att han kan göra onda saker goda, när vi hava fördärvat och vårdslösat dem. Jag har i sanning ganska ovisligt och dåraktigt utträttat många ting, varöver jag sedan blivit storligen förskräckt, och jag kunde icke se, huru jag sedan skulle bliva lös från sådana saker, som genom min dårskap blivit fördärvade, samt komma därifrån.

Men då har Herren träffat en sådan väg till att förbättra vad jag skadat, att det blivit alldeles gott igen. Och så regerar Gud alla sina heliga, att de väl kunna fela och göra något galet, men det ändå måste taga en god ända med dem, eller åtminstone avlöpa utan stor skada. Gud är en allsmäktig Skapare, som av intet gör allt, därför kan han även utav ont göra gott.» — Ack! Gud är en trofast ock huld Fader. Detta var det första, som borde märkas.

Men det andra är, att den, som fruktar, att han ock ännu på något sätt står emot Guds vilja, men har en ande, som suckar med ängslan: »Gud, förbarma dig! döda min egenvilja och bringa mig på din viljas väg; bruka hellre vad bittert du vill, blott jag blir rätteligen din och dig lydig» o. s. v., den här all rätt att trösta sig med Guds nådiga förande; ty allt det motstånd mot Guds vilja, som någon själv med ängslan beklagar, och mot vilket han anropar Guds allsmäktiga hjälp, det är intet annat än köttets hårda strid mot Anden; då är sinnet på Guds sida, och då är genast saken i Guds händer.

För ett sådant köttets motstånd, som blott desto mer driver oss till Gud, blir ingen människa olycklig; ty om kraften att slita banden, kraften att övervinna köttet låge hos oss då vore allt Guds ord falskt, vilket säger, att detta aldrig ligger i vår makt. Men det kan väl hända, att du endast genom mycket lidande skall så länge utpinas och dödas, till dess den mäktiga egenviljan avmattas ock du giver dig under Guds vilja, så att du börjar på allvar fly allt vad du ser, att Gud i sitt ord förbjuder. Går det åter tvärt om så, att du börjar uppsöka några »de ogudaktigas råd», ursäkter och försvar för synden, för att bemantla ditt »inträde på syndarnas väg, då är sinnet fallet, då är du »ense med dig själv om syndavägens följande», och då är motståndet mot Anden »uppsåtligt». Då må du icke trösta dig med Guds förande, utan då går du din egen väg till ofärd.

»Men om nu detta gäller mitt eget liv», torde någon säga, »så återstår dock svåra ämnen för bekymmer rörande andra, här mina barns och andra dyra själars väl eller ofärd; där kyrkan och vad de stora i världen besluta om henne» o. s. v. Svar: Vad dina barns och andra själars väl angår så måste du blott vakta dig att icke taga på ditt svaga hjärta vad du icke förmår och icke är befalld att bära. Sök hos Gud all nåd att kunna med visdom, trohet och flit använda de medel, som äro oss givna, men befall dem sedan åt Gud, såsom en trofast och mäktig Fader, och lämna så din omsorg åt honom. Men vad kyrkan angår, ock allt sådant, som du tycker skall bero av andra människor, så följ icke naturens blindhet att tro på andra gudar, andra mäktiga, än den ende Guden.

Han leder ock konungars hjärtan såsom vattubäckar och kan även genom de ondas råd tjäna sin sak, t. ex. genom de straff och plågor, han genom dem tillsänder. Och kan du tro och se, huru mycket Gud gör åt ett helt folk för sina trognas förböner (1 Mos. 18; 2 Mos. 32, m. fl.), så var flitig i förbön och befall sedan allt åt Herren. Han regerar så underligt, att till slut vet en kristen ingenting om vad som är bäst, förrän han får se vad Gud gör. Glöm aldrig, att han, som sitter på tronen, har den stora riksboken i sin högra hand.

Märkvärdig är ock den andra synen i vår text. Johannes hade ett sådant bekymmer om huru det skulle gå med kyrkan, att han »grät mycket», när ingen fanns värdig att upplåta boken. Då sade en av himmelens äldste till honom: »Grät icke! Se, Lejonet av Judas stam har övervunnit etc., och i samma stund såg Johannes, och se, mellan tronen och de äldste stod »ett Lamm, likasom slaktat, och det hade sju horn». Nu, horn beteckna i skriften »välde, konungamakt» (Dan. 7:24). Märk Lammet skall regera; sedan det blev slaktat, har det fått horn. — »Och det hade sju ögon betecknande dess vaksamhet över sitt rike, vilken utövas genom Anden; därför tillägges: »vilka äro Guds sju andar» (d. ä. Andens mångfaldiga krafter), som äro »utsända över hela jorden». Detta skall vara vår tröst: Lammet har horn och ögon, makt och vaksamhet.

Men vi återvända till de enskilda bekymren om oss själva, som dock pläga mest frätande gripa hjärtat. Då vi nu tala om Guds barn, vilka med allt det gamla hjärtats mångfaldiga ondska dock alltid hava en ande, som suckar efter allt gott och inför sin Gud kvider över allt ont — Guds barn, vilka just för förnuftets mörker först och sist sucka till Gud om hans ledning — så gäller den tröstliga sanningen såsom en regel utan undantag, att allt, som händer dem är av deras himmelske Fader tillsänt, eller till deras bästa tillstätt; att ingenting, lekamligt eller andligt, stort eller litet, kan hända dem, som icke skall lända till deras bästa. Ljuvt eller bittert, stort eller litet, vad helst dig händer, så är det av din trofaste Fader bestämt till ditt bästa.

Ty ett Guds barn, en själ, som rädes för sig själv sin egen vilja och sitt eget förstånd och suckar efter Guds ledning, en sådan människa är icke mer sin egen ledare, en sådan människa ligger på Guds omsorg, och henne regerar Gud. Allt som händer en sådan människa, det är henne av Gud tillsänt, evad det är ljuvt eller bittert,

gott eller ont, och allt skall tjäna henne till det bästa. Detta må nu billigt kallas en stor lycka på jorden. Och tycker du, att detta är alltför mycket, så att du har svårt för att tro det, så öppna dock ögonen och se omkring dig. Eller är du så blind, att du icke ser, vad blotta förnuftet plägar se, att allt, som är skapat på jorden, är gjort för människan? Att icke en sten eller ett träd eller ett strå där finnes, som icke är ämnat till människans tjänst? Ty hela mängden av de övriga djuren är ju ock för människan; hon tager ju alla djuren i sin tjänst. Säger dig icke allt detta, att Gud har någon synnerlig omsorg om människan — att människan är ett alldeles särskilt föremål för hans hjärta? O, begynn dock att se på skapelsen, om du är en sådan otrogen, att du kan göra din Frälsare till ljugare, då han säger, att »alla våra huvudhår äro räknade,. Han har själv slutligen visat oss till skapelsen (se Matt. 6: 26-34). Och kan du få ögonen öppnade att se, att Gud i hela skapelsen haft människan till föremål, då måste det likväl en gång bliva dig ett väldigt vittnesbörd om vad människan är för Guds hjärta, och huru han då måste i allt, som han tillsänder, allra först se på hennes högsta väl, hennes eviga salighet.

Skåda nu i detta ljus de allra bittraste erfarenheter, så skall du kanske finna idel gudomlig kärlek och trohet i allt, som hänt dig. Du har kanske förlorat all din egendom och är försatt i de hårdaste bekymmer för dig och de dina; eller ock har du förlorat den huldaste vän, du hade på jorden, utan vilken du icke kunde leva; eller ock har du på en gång förlorat de käraste förhoppningar, som du med ett hjärta av djup känsla länge har närt — detta är bittert; men en gång i evighetens ljus skall du se, att icke det minsta av allt detta bittra hände dig utan Guds högsta kärleksavsikt, nämligen din odödliga själs frälsning, som är en så stor och för vår gamla människa svår sak, att så där djupa sår måste skäras i henne.

Eller du har kanske en ännu bittrare erfarenhet, t. ex. den, att sedan du genom Guds stora nåd mot dig hade fått till ditt hjärtas högsta önskan, att hela ditt liv måtte hädanefter bliva din Gud till ära och många själar till välsignelse, så har du genom oförmodade frestelser blivit förd i något sådant synda-elände, att du rent av blivit eller tror dig bliva till en förargelse och vanära för evangelium; och du ville dock hellre många gånger vara död, än uppleva något sådant. O, stilla ditt hjärta! även något så utsägligt bittert låter Gud sina käraste barn erfara. Den trognaste lärjungen, som gärna velat dö för sin Herre, och slutligen gjorde det, skulle först en gång bitterligen gråta över den förskräckligaste förnekelse.

Den högst benådade bland kvinnor, utvald att vara själva Guds Sons moder, som en gång sjöng så hänryckt: »Härefter skola alla slakten prisa mig salig», skulle en gång få lämna det dyra barnet ur ögonsikte, att det i tre dagar är förlorat, och hon får i sitt hjärtas bittra bekymmer fördöma sig såsom den allra största synderska, som nu var orsaken därtill, att hela världens Frälsare var förlorad, så att hon nu mycket gärna tiger med att hon är Guds Sons moder.

Det är vårt hjärtas djupa fördärv, dess benägenhet till självförgudning och andra synder, som med sådana bittra erfarenheter skola utbrännas. Låt oss därför blott vörda Gud och hans höga nådesavsikt med oss, nämligen att bringa oss till den eviga saligheten i himmelen — låt oss vörda hans höga mening med allt vad han tillstöder eller tillsänder oss, nämligen att »rensa», luttra och stadfästa oss i nåden, döda vår gamla människa, helga vårt sinne, föröka vår tro, bön, ödmjukhet och allvarlighet, att göra oss ledsna vid det förföriska jordelivet och längtande efter himmelen. När vi förstå, att Gud har sådana höga och hulda avsikter med allt vad han tillsänder oss, så låt oss blott öd-mjukt och tacksamt prisa honom för allt vad oss händer, och aldrig glömma det gyllene ordet, som står och faller med själva Herren Kristus: På eder äro till och med alla huvudhåren räknade.

Och ser du dig allt för ovärdig till en så övermåttan stor nåd, så hör vad i vår text så högtidligt säges om alla skapade varelsers ovärdighet inför Gud. Där står, att »»ingen i himmelen, eller på jorden, eller under jorden fanns värdig, icke ens att se på boken» — och dock borde Johannes icke häröver gråta, ty det fanns En, som var värdig, sade en av himmelens äldste: Gråt icke! Se, lejonet av Judas stam, Davids telning, har övervunnit — och då såg Johannes ett Lamm, liksom slaktat. O, att den synen så ginge oss genom märg och ben, att den bleve beständigt stående för våra ögon, — att vi aldrig glömde, att endast det slaktade Lammet är värdigt, och det för oss! — ty det är ju sannerligen icke slaktat för sig, utan *för oss* — och att det är för detta Lammets skull vi äro så mycket värda för Gud, att också *alla våra huvudhår äro räknade, att icke ett hår faller av vårt huvud, hans vilja förutan. Amen.*

- C-O Rosenius (1857)

© Pietisten

Texterna får användas fritt, helt eller delvis, digitalt eller analogt, kopierat eller tryckt om syftet är att främja Kristi rikets tillväxt.

www.pietisten.com